

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINACIJA
CARINSKA UPRAVA
SREDIŠNJI URED
KLASA: 011-02/16-03/5
URBROJ: 513-02-1210/1-16-1
Zagreb, 18. travnja 2016. godine

UPUTA BR. 5/16

Na temelju članka 11. Zakona o carinskoj službi ("Narodne novine" br. 68/13 i 30/14) i Ovlaštenja ministra financija KLASA:080-08/16-01/11, URBROJ:513-02-1820-4-16-2 od 22. ožujka 2016., zamjenica ravnatelja Carinske uprave donosi

UPUTU

O PROVEDBI POSTUPKA IZVOZA

Ovom se uputom detaljnije pojašnjavaju pojmovi i opisuje provedba postupka izvoza i ponovnog izvoza uz osobit osvrt na provedbu postupka izvoza uporabom automatiziranog sustava izvoza - ECS sustav (Export Control System) koji se koristi kao standardni postupak u prijelaznom periodu do datuma puštanja u uporabu AES sustava (01.03.2019.).

Uputom se također daju temeljna pojašnjenja o uporabi rezervnog postupka izvoza.

1. OPĆE ODREDBE

Pravnu osnovu postupka izvoza čine:

- Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10. listopada 2013.- dalje u tekstu: CZU) i sve njene izmjene i dopune (članci 263. – 270.);
- Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2015/2446 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o detaljnim pravilima koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika Unije (SL L 343/1, 29. prosinca 2015.- dalje u tekstu: Delegirana uredba ili DUCZU) i sve njene izmjene i dopune (čl. 148., 244. – 249.);
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2015/2447 o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju Carinskog zakonika Unije (SL L 343/558 29. prosinca 2015.- dalje u tekstu: Provedbena uredba ili PUCZU), i sve njene izmjene i dopune (čl. 326. – 344.);
- Delegirana uredbе Komisije (EU) br. 2016/341 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu prijelaznih pravila za određene odredbe Carinskog zakonika Unije dok odgovarajući elektronički sustavi još nisu operativni i o izmjeni Delegirane uredbе Komisije (EU) br. 2446/2015 o dopuni Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća koja se odnose na pojedine odredbe Carinskog zakonika

Unije (SL L 069 15. Ožujka 2016.- dalje u tekstu: Prijelazna delegirana uredba ili PDUCZU) i sve njene izmjene i dopune (čl. 17, .

Za potrebe ove upute primjenjuju se sljedeće definicije:

– *Izvoznik:*

(a) osoba s poslovnim nastanom na carinskom području Unije koja u trenutku prihvatanja deklaracije ima ugovor s primateljem u trećoj zemlji i ima ovlasti za odlučivanje o slanju robe na odredište izvan carinskog područja Unije;

(b) fizička osoba koja prevozi robu koja će se izvoziti ako se ta roba nalazi u osobnoj prtljazi fizičke osobe;

(c) u ostalim slučajevima, osoba s poslovnim nastanom na carinskom području Unije koja ima ovlasti za odlučivanje o slanju robe na odredište izvan carinskog područja Unije.

– *Deklarant* - osoba koja podnosi carinsku deklaraciju, deklaraciju za privremeni smještaj, ulaznu skraćenu deklaraciju, izlaznu skraćenu deklaraciju, deklaraciju za ponovni izvoz ili obavijest o ponovnom izvozu u svoje ime ili osobe u čije ime se takva deklaracija ili obavijest podnose.

– *Carinski ured izvoza* - carinski ured u kojem se podnosi izvozna deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz za robu koja se iznosi iz carinskog područja Unije.

– *Osoba s poslovnim nastanom na carinskom području Unije* znači:

(a) u slučaju fizičke osobe, svaka osoba koja ima uobičajeno boravište na carinskom području Unije;

(b) u slučaju pravne osobe ili udruženja osoba, svaka osoba koja ima registrirani ured, glavno sjedište ili trajni poslovni nastan na carinskom području Unije.

– *Deklaracija za ponovni izvoz* - radnja kojom osoba u propisanom obliku i na propisani način izražava želju da robu koja nije roba Unije, uz izuzetak robe koja se nalazi u slobodnoj zoni ili privremenom smještaju, iznese iz carinskog područja Unije.

– *Obavijest o ponovnom izvozu* - radnja kojom osoba u propisanom obliku i na propisani način izražava želju da robu koja nije roba Unije, a nalazi se u slobodnoj zoni ili privremenom smještaju, iznese izvan carinskog područja Unije.

Izvozni postupak se primjenjuje na robu Unije koja se iznosi:

- iz carinskog područja Unije na odredište izvan tog područja (članak 269. CZU), ili
- iz ili u posebna fiskalna područja (članak 134. DUCZU).

Sukladno članku 269. CZU provode se izvozne formalnosti, ali se ne smatra izvoznim postupkom, za:

- robu koja je stavljena u postupak vanjske proizvodnje,
- robu koja se iznosi iz carinskog područja Unije nakon što je stavljena u postupak uporabe u posebne svrhe te
- robu isporučenu za opskrbu plovila i zrakoplova.

Sva roba koja se iznosi iz carinskog područja Unije mora biti obuhvaćena **deklaracijom prije otpreme** koja se podnosi nadležnom carinskom uredu u određenom roku prije nego što se robu iznese iz carinskog područja EU (čl. 263. CZU). Deklaracija prije otpreme može biti u jednom od sljedećih oblika:

- carinske deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz,

- izlazne skraćena deklaracija.

Deklaracija prije otpreme sadrži podatke koji su potrebni za analizu rizika za potrebe sigurnosti i zaštite. Deklaracija prije otpreme podnosi se u rokovima propisanim čl. 244. DU CZU. Obveze podnošenja deklaracije prije otpreme oslobođene su robe navedene u čl. 245. DUCZU.

Kada se izvozna carinska deklaracija koristi kao deklaracija prije otpreme na nju se odgovarajuće primjenjuju odredbe deklaracije prije otpreme.

2. POSTUPAK NA IZVOZONOM CARINSKOM UREDU

Roba koja se iznosi iz carinskog područja Unije stavlja se u postupak izvoza te podliježe carinskom nadzoru i može podlijegati carinskim provjerama. Međutim, sukladno članku 269. CZU, postupak izvoza i formalnosti vezane uz carinsku deklaraciju za izvoz ne primjenjuju se u slučaju robe stavljene u postupak unutarnjeg provoza te u slučaju robe koja privremeno napušta carinsko područje Unije bez promjene njezinog carinskog statusa (u skladu s člankom 155. CZU).

Roba koja se iznosi iz carinskog područja Unije podložna je, po potrebi, sljedećem:

- povratu ili otpustu uvozne carine,
- plaćanju izvoznih subvencija,
- naplati izvoznih carina,
- formalnosti koje se zahtijevaju prema važećim odredbama u odnosu na ostala davanja, primjeni zabrana i ograničenja koja su opravdana na temelju, između ostalog, javnog morala, javnog poretka ili javne sigurnosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili biljaka, zaštite okoliša, zaštite nacionalnog blaga koje ima umjetničku, povijesnu ili arheološku vrijednost i zaštite industrijskog ili trgovačkog vlasništva, uključujući provjere na prekursore droga, robe koja krši određena prava intelektualnog vlasništva i gotovine koja se iznosi iz Unije, kao i primjenu mjera za očuvanje i upravljanje ribarstvom i mjera trgovinske politike.

2.1. Mjesto i način podnošenja izvozne deklaracije

Izvozna deklaracija se podnosi izvoznom carinskom uredu mjesno nadležnom za nadzor područja u kojemu izvoznik ima poslovni nastan (sjedište) ili u kojem je roba zapakirana ili utovarena za izvoz. Sukladno članku 221. PUCZU, izvozna deklaracija se također može podnijeti:

- drugom carinskom uredu u predmetnoj državi članici nadležnom za izvozne procedure (EXP) koji je nadležan za administrativne razloge za postupak o kojem je riječ,
- drugom carinskom uredu nadležnom za izvozne procedure (EXP) koji je svojom lokacijom primjereniji za podnošenje robe carini,
- u slučaju podugovaranja, carinskom uredu nadležnom za mjesto u kojem podugovaratelj ima poslovni nastan.

Ako vrijednost robe **ne prelazi 3 000 EUR** po pošiljci i po deklarantu i ako roba ne podliježe zabranama ili ograničenjima, izvozna deklaracija se, pored navedenih carinskih ureda, može podnijeti i carinskom uredu nadležnom za mjesto izlaska robe iz carinskog područja Unije (izlaznom carinskom uredu).

Usmene carinske deklaracije za izvoz i ponovni izvoz podnose se carinskom uredu nadležnom za mjesto izlaska robe iz carinskog područja Unije.

Do datuma puštanja u uporabu automatiziranog sustava izvoza (AES) predviđenog Prilogom provedbene odluke 2014/255/EU (tj. Do 01.03.2019.), za obradu i razmjenu informacija o izlasku robe iz carinskog područja Unije koristi se elektronički sustav uspostavljen u skladu s člankom 16. stavak 1. CZU.

Za podnošenje i prihvrat carinske deklaracije za izvoz do uspostave tog sustava koristit će se elektronički sustav izgrađen temeljem odredbi Uredbe EK 2913/92.

Carinska deklaracija može se podnijeti prije očekivanog podnošenja robe carini (čl. 171. CZU). Ako roba nije podnesena u roku od 30 dana nakon podnošenja carinske deklaracije, smatra se da carinska deklaracija nije podnesena. Do odgovarajućih datumâ uvođenja automatiziranog sustava izvoza (AES) u okviru CZU-a iz Priloga Provedbenoj odluci 2014/255/EU, ako se carinska deklaracija položi prije podnošenja robe u skladu s člankom 171. CZU, carinska tijela mogu dopustiti upotrebu drugih sredstava osim tehnika elektroničke obrade podataka za podnošenje obavijesti o podnošenju robe carini.

Deklarant podnosi izvoznju deklaraciju uporabom sustava elektroničke razmjene podataka (IE515). Podnesena deklaracija mora sadržavati sve carinske podatke zahtijevane za izvozni postupak u skladu s Prilogom 9. PDUCZU (a od dana uvođenja automatiziranog sustava izvoza (AES), podatke iz Priloga B DUCZU i Priloga B PUCZU) te zbog činjenice da roba napušta carinsko područje, propisane sigurnosne podatke (koje mogu biti podneseni u samoj carinskoj deklaraciji ECS ili u izlaznoj skraćenoj deklaraciji).

ECS sustav vrši provjeru podataka podnesene deklaracije. Ako su podneseni podaci ispravni sustav dodjeljuje referentni broj izvoznoj deklaraciji (MRN) te dodijeljeni broj odmah dostavlja deklarantu (IE528). Ako dostavljeni podaci nisu ispravni sustav će odbiti dodijeliti MRN deklaraciji te će o tome izvijestiti deklaranta (IE516).

2.2. Provjera podnesene deklaracije

Pomoću MRN broja (dostavljenog od strane deklaranta ili osobe koju je on ovlastio) izvozni ured pronalazi deklaraciju u sustavu nakon čega može iz sustava ispisati primjerak podnesene deklaracije namijenjen za kontrolu. Ako se odluči na kontrolu isprava ili robe o tome će obavijestiti deklaranta (IE560) a mjere kontrole će provesti uz paralelno poduzimanje odgovarajućih akcija u ECS sustavu.

Na zahtjev izvoznog carinskog ureda deklarant je, između ostalog, dužan podnijeti priloge iz predmetne deklaracije, sukladno članku 163. CZU.

Izvozni carinski ured provodi potrebne kontrole temeljem rezultata Sustava analize rizika i lokalne procjene rizika. Provjere koje je dodijelio Sustav analize rizika ili ovlašteni carinski službenik temeljem lokalne procjene rizika izvozni carinski ured mora provesti, osim u slučajevima kada zadanu provjeru iz nekog opravdanog razloga nije moguće izvršiti. U tom slučaju će carinski službenik koji obrađuje carinsku deklaraciju obvezno u ORK upisati razlog zbog čega zadanu provjeru nije bilo moguće izvršiti.

Sustav analize rizika prvo provjerava pošiljku sa sigurnosnog aspekta a potom s aspekta komercijalnih rizika. Ako se donese odluka da pošiljka zbog sigurnosnih razloga ne može napustiti carinsko područje Unije, o tome se obavještava deklaranta i deklaracija se poništava. U slučaju kada rezultat kontrole na carinskom uredu izvoza potvrdi postojanje rizika, nadležni carinski ured dužan je odmah izvijestiti Službu za nadzor - Odjel za istrage i upravljanje rizicima u svom PCU.

Ako je Sustav analize rizika temeljem nacionalnih kriterija analize rizika zadao dokumentarnu kontrolu (žuta ruta) ili kontrolu dokumenta i robe (crvena ruta) ili je deklaracija (pošiljka) odabrana za

kontrolu nasumičnim odabirom (narančasta ruta) ili je carinski službenik temeljem lokalne procjene rizika deklaraciju stavio pod kontrolu, obvezno je izvršiti zadane kontrole te rezultate kontrole upisati u Obrazac Rezultat Kontrole (ORK) sukladno Uputi za popunjavanje ORK obrasca.

Kada Sustav analize rizika temeljem EU kriterija analize rizika dodjeljuje rute, bez obzira na boju rute (žuta, crvena, narančasta) zadane kontrole mogu biti: dokumentarna, robna, skener, radiološka ili neinvazivna). Deklaracije selektirane u žutu rutu označavaju srednji rizik, deklaracije selektirane u crvenu rutu označavaju visoki rizik, a deklaracije selektirane u narančastu rutu su nasumično odabrane za kontrolu od strane Sustava analize rizika.

Ako Sustav analize rizika nije dodijelio rizik niti je carinski službenik temeljem lokalne procjene rizika odlučio pošiljku staviti pod kontrolu, pošiljka će biti puštena bez kontrole (zelena ruta).

Ako Sustav analize rizika nije dostupan, carinska deklaracija ima bijelu rutu pa carinski službenik vrši lokalnu procjenu rizika i odlučuje hoće li će pošiljku staviti pod kontrolu ili ne. Ukoliko pošiljku stavi pod kontrolu dužan je poslije obavljene kontrole nalaz kontrole upisati u ORK sukladno Uputi za popunjavanje ORK obrasca.

Šifre poruka nacionalne analize rizika sastoje se od 5 slovno brojčanih oznaka od kojih su prva i posljednja uvijek slovne i imaju slijedeće značenja: Prva slovna oznaka označava vrstu kontrole i to:

- „D“ - dokumentarna kontrola,
- „R“ - fizička kontrola,
- „S“ - fizička kontrola utemeljena na nasumičnom odabiru.

Peta znamenka u šifri poruke nacionalne analize rizika uvijek je „N“, a ostale tri znamenke su kombinacija slova i brojeva i odnose se na konkretan profil rizika.

Šifre poruka EU analize rizika sastoje se od 5 alfanumeričkih oznaka od kojih prva slovna oznaka označava razinu rizika („R“ = visok rizik, „O“ = srednji rizik), sljedeće tri brojčane oznake označavaju broj profila rizika na razini EU (za sve zemlje članice imaju isto značenje), a posljednja peta slovna oznaka označava mjesto gdje se kontrola treba provesti („D“ = izvozni carinski ured, „E“ = izlazni carinski ured).

Posljednji od elemenata EU analize rizika je opis zadane kontrole koji uvijek počinje vrstom kontrole koju je potrebno provesti (dokumentarna, robna, neinvazivna, skener, ostalo). Iza vrste zadane kontrole nalazi se jednoznačan broj profila rizika koji se odnosi na drugu, treću i četvrtu brojčanu oznaku šifre EU analize rizika. Iza broja profila nalazi se dodatni opis kontrole.

Značenje slovničkih oznaka u šifri EU analize rizika je:

- „D“ - pošiljka je rizična i izvozni carinski ured mora izvršiti zadanu kontrolu,
- „E“ - pošiljka je rizična, ali se kontrola ne mora obaviti na izvoznom carinskom uredu, nego se kontrola provodi u izlaznom carinskom uredu u HR ili drugoj zemlji članici gdje će roba istupiti s teritorija EU. Ako je izlazni carinski ured isti kao i izvozni carinski ured onda je oznaka „E“ identična oznaci „D“.

Izvozni carinski ured je, bez obzira na petu oznaku u šifri rezultata EU analize rizika, dužan popuniti ORK. Ukoliko se popunjava ORK za rizičnu pošiljku koja u petoj oznaci šifre EU analize sadrži oznaku E, izvozni ured nije dužan provesti kontrolu. U polju „Kontrola nije moguća/izvršena“ ORK-a carinik će odabrati šifru „R0008- Kontrola nije izvršena- Kontrolu potrebno provesti na izlazu“. Ukoliko je pošiljci zadana provjera koja u ORK-u zahtjeva popunjavanje u kartici „Fizička kontrola“, carinik će u polju „Vrsta kontrole“ odabrati šifru „V0004 - Kontrolu potrebno provesti na izlazu“.

Zajednički EU kriteriji i standardi rizika (sigurnosno zaštitni) primjenjuju se u izvoznom carinskom uredu (za robu obuhvaćenu izvoznom deklaracijom) i u izlaznom carinskom uredu (za robu koja nije obuhvaćena izvoznom deklaracijom).

Ako izvozni carinski ured temeljem rezultata kontrole potvrdi postojanje rizika, dužan je odmah obavijestiti Odjel za istrage i upravljanje rizicima u nadležnom PCU koji će izdati RIF putem zajedničkog sustava analize rizika (CRMS) te tako upozoriti sve druge države članice o identificiranom riziku.

Ako primi podatke o mogućem riziku nakon što je pustio pošiljku u izvoz, izvozni ured će o tome obavijestiti Odjel za istrage i upravljanje rizicima u nadležnom PCU koji će izdati RIF putem zajedničkog sustava analize rizika (CRMS) svim državama članicama kako bi osigurala da su izvršene odgovarajuće carinske kontrole u izlaznom carinskom uredu.

Poslije provedene kontrole izvozni ured će upisati konačne rezultate kontrole (provjere) u za to predviđeno polje ECS aplikacije i polja ORK obrasca (sukladno uputi o popunjavanju ORK).

Ako utvrdi manje nepravilnosti izvozni ured može ispraviti netočne podatke u deklaraciji pod uvjetom da se deklarant s time slaže. Svoju suglasnost deklarant izražava ovjeravajući svojim potpisom i štambiljem izmijenjena polja na ispisu deklaracije. Izvozni ured unosi u ECS sustav potrebne rezultate kontrole: "Manje nepravilnosti (A1)".

Ako se deklarant ne slaže sa ispravcima koja želi provesti carinski ured, deklaracija se stavlja u stanje mirovanja pri čemu se u sustav unose rezultati kontrole: „Manje nepravilnosti – dogovor nije postignut“. Nakon dobivanja nedostajućih isprava ili podataka, deklarant se mora očitovati o utvrđenim neusklađenostima. Ako i dalje postoje manje neusklađenosti s kojima se deklarant slaže postupa se na način opisan u prethodnom stavku.

Ako utvrdi veće nepravilnosti carinski ured će u sustav unijeti nezadovoljavajući rezultat kontrole: „Velike nepravilnosti (B1)".

Ako zbog utvrđenih većih nepravilnosti carinski ured odbije robu pustiti u izvoz, o tome obvezno obavještava deklaranta (IE551) i o tome sastavlja zapisnik.

Ako nakon provedene kontrole nisu pronađene nepravilnosti u deklaraciji (ili su pronađene i otklonjene) izvozni ured unosi rezultate kontrole u sustav i pušta robu u izvoz.

Kad niti isprave ni roba nisu bile predmet kontrole carinski službenik će u polje „Obrazloženje puštanja pošiljke bez kontrole“ unijeti kratko obrazloženje (npr. „Bez kontrole“).

2.3. Izmjena izvozne deklaracije

Odredbama članka 173. CZU je propisano da se deklarantu, na zahtjev, može dopustiti izmjena jednog ili više podataka u carinskoj deklaraciji nakon što je carina prihvatila tu deklaraciju. Carinska deklaracija se, zbog izmjena, ne može odnositi na drugu robu, osim one koju deklaracija izvorno obuhvaća. Takve izmjene nisu dopuštene ako se zahtijevaju:

- nakon što je carinski ured obavijestio deklaranta da namjeravaju pregledati robu,
- nakon što je carinski ured utvrdio da su podaci carinske deklaracije netočni,
- nakon što je carinski ured pustio robu.

Na zahtjev deklaranta, u roku od 3 godine od dana prihvatanja carinske deklaracije može se dopustiti izmjena carinske deklaracije nakon puštanja robe kako bi deklarant ispunio svoje obveze vezane za stavljanje robe u dotični carinski postupak.

Izmjena jednog ili više podataka u izveznoj deklaraciji prije nego je deklaracija stavljena „pod kontrolu“ dopušta se automatizmom, prihvaćanjem zahtjeva deklaranta (poruke IE513), bez akcije carinskog ureda. Međutim, nakon što carinski ured stavi deklaraciju pod kontrolu, izmjena podataka se može dopustiti tek nakon što je deklaracija završena i potvrđen istup robe. Ako su ispunjeni uvjeti, izvozni carinski ured donosi upravno rješenje o izmjeni podataka na zahtjev deklaranta ili po službenoj dužnosti.

Deklarant može, pomoću elektronske poruke (IE513), zahtijevati izmjenu podataka u izveznoj deklaraciji kojoj je već dodijeljen MRN broj. Pri odlučivanju o prihvatu takvog zahtjeva obvezno se poštuju odredbe članka 173. CZU. Ako je zahtjev valjan i pravovremen, promjene u deklaraciji evidentirat će se u sustavu o čemu se obavještava deklaranta (IE504).

Ako zahtjev deklaranta nije valjan ili pravovremen, sustav će odbiti zahtjev i o tome informirati deklaranta (IE505).

2.5. Puštanje robe u izvoz

Izvozni ured pušta robu u izvoz tako što ispisuje Prateću izveznu ispravu (PII) iz Dodatka H1 PDU CZU (i prema potrebi Popis stavki izvoza iz Dodatka H2 PDU CZU) koja prati robu do izlaznog carinskog ureda. Osim carinskog ureda PII može ispisati deklarant kada mu je to odobreno.

Puštanjem robe u izvoz sustav šalje izlaznom carinskom uredu najavu očekivanog izvoza (IE501) a deklarantu obavijest o puštanju robe u izvoz (IE529).

3. POSTUPAK NA IZLAZNOM CARINSKOM UREDU

Izlazni carinski ured provjerava odgovara li podnesena roba deklariranoj i nadzire fizički izlazak robe iz carinskog područja Unije.

Kada je izvozni carinski ured ujedno i izlazni carinski ured isti preuzima ulogu oba ureda.

Robu koja se iznosi iz carinskog područja Unije pri izlaznom carinskom uredu podnosi jedna od sljedećih osoba (čl. 267 CZU):

- osoba koja iznosi robu iz carinskog područja Unije,
- osoba u čije ime ili za čiji račun osoba koja iznosi robu iz carinskog područja Unije djeluje,
- osoba koja preuzima odgovornost za prijevoz robe prije njezinog izlaska iz carinskog područja Unije.

Izlazni carinski ured je ured nadležan za mjesto na kojem roba napušta carinsko područje Unije u smjeru odredišta izvan tog područja, osim u slučajevima predviđenim člankom 329. PUCZU, a to su:

- u slučaju robe koja napušta carinsko područje Unije fiksnim prijevoznim instalacijama, izlaznim carinskim uredom smatra se carinski ured izvoza,
- ako se roba utovaruje na plovilo ili zrakoplov radi prijevoza do odredišta izvan carinskog područja Unije, izlaznim carinskim uredom smatra se carinski ured nadležan za mjesto gdje se roba utovaruje na predmetno plovilo ili zrakoplov,

- ako se roba¹ utovaruje na plovilo koje nije uključeno u uslugu redovitog brodskog prijevoza iz članka 120. DUCZU, carinski ured nadležan za mjesto gdje se roba utovaruje na to plovilo je izlazni carinski ured,
- ako se roba² nakon što je puštena za izvoz, stavi u postupak vanjskog provoza, izlaznim carinskim uredom smatra se otpremni carinski ured postupka provoza,
- ako se roba³ nakon što je puštena za izvoz stavi u postupak provoza koji nije postupak vanjskog provoza, izlaznim carinskim uredom smatra se otpremni carinski ured postupka provoza ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
 - odredišni carinski ured postupka provoza nalazi se u zemlji zajedničkog provoza,
 - odredišni carinski ured postupka provoza nalazi se na granici carinskog područja Unije, a roba se iznosi iz tog carinskog područja nakon prolaska kroz zemlju ili područje izvan carinskog područja Unije,
- **na zahtjev**, izlaznim carinskim uredom smatra se carinski ured nadležan za mjesto na kojem robu na temelju jedinstvenog ugovora o prijevozu za prijevoz robe izvan carinskog područja Unije preuzimaju željeznički prijevoznici, poštanski operateri, zračni prijevoznici ili broderska društva, pod uvjetom da roba napusti carinsko područje Unije željeznicom, poštom, zrakom ili morem,
- ako se obavijest o ponovnom izvozu podnosi u skladu s člankom 274. st. 1. CZU, izlaznim carinskim uredom smatra se carinski ured nadležan za mjesto u kojem se roba nalazi u slobodnoj zoni ili u privremenom smještaju.

3.1. Podnošenje robe i isprava te provedba mjera iz nadležnosti izlaznog ureda

Carinski ured odobrava puštanje robe u izlaz pod uvjetom da se roba iznese iz carinskog područja Unije u istom stanju kao kada je prihvaćena carinska deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz ili izlazna skraćena deklaracija.

U trenutku podnošenja robe izlaznom carinskom uredu osoba koja podnosi robu na izlazu (čl. 331. PUCZU):

- navodi MRN izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz ili podnosi primjerak PII,
- navodi sve nepodudarnosti između robe koja je deklarirana i puštena za izvoz i podnesene robe, uključujući slučajeve kada je roba prepakirana ili smještena u kontejner prije podnošenja izlaznom carinskom uredu,
- ako se podnosi samo dio robe obuhvaćen izvoznom deklaracijom ili deklaracijom za ponovni izvoz, osoba koja podnosi robu navodi i količinu stvarno podnesene robe. Međutim, ako se ta roba podnosi u pakiranjima ili kontejnerima, ta osoba mora navesti broj pakiranja i, ako je roba u kontejnerima, identifikacijske brojeve kontejnera.

Slijedom navedenog, deklarant/prijevoznik obavještava izlazni carinski ured o dolasku robe podnošenjem MRN ili Prateće izvozne isprave (PII). Pomoću podnesenog MRN broja ili MRN broja sadržanog u podnesenoj PII, izlazni ured će potražiti najavu očekivanog izvoza (IE501) radi evidentiranja prispjeća pošiljke na izlaz. Ako robu u prijevoznom sredstvu prati više MRN carinski službenik je dužan ponoviti proceduru odnosno potvrditi izlaz robe po svakom od njih. PII se vraća podnositelju.

¹ Ne primjenjuje se u slučajevima trošarinske robe u sustavu odgode trošarine ili robe koja podliježe izvoznim formalnostima s ciljem odobravanja izvoznih subvencija u okviru zajedničke poljoprivredne politike

² Isto

³ Isto

Na temelju EU analize rizika (sigurnosno zaštitna) provedene u izvoznom carinskom uredu, izlazni carinski ured je dužan provjeriti Rezultat analize rizika s izvoza. U slučaju da se u peteroznamenastoj šifri EU analize rizika na posljednjem mjestu nalazi slovna oznaka „E“, izlazni carinski ured je dužan provesti zadanu kontrolu s izvoza. Izlazni carinski ured je dužan upisati rezultat zadane kontrole u Obrazac Rezultata Kontrole (ORK). Ako izlazni carinski ured temeljem rezultata kontrole potvrdi postojanje rizika o tome je dužan odmah obavijestiti Odjel za istrage i upravljanje rizicima u nadležnom PCU koji će izdati RIF putem zajedničkog sustava analize rizika (CRMS) kojim upozorava sve druge države članice o pojedinostima predmetnog incidenta. Šifra „E“ u EU analizi rizika označava da je pošiljka rizična i izlazni carinski ured mora izvršiti zadanu kontrolu.

Za potrebe kontrola temeljenih na kriterijima EU analize rizika koje se vrše u izlaznom carinskom uredu i kada je izvozna ili provozna deklaracija koja sadrži pojedinosti potrebne za deklaraciju prije otpreme podnesena u carinskom uredu koji nije izlazni carinski ured, u obzir se moraju uzeti podaci o sigurnosno zaštitnim rizicima vezanim uz podatke o riziku koji su raspoloživi po završetku analize rizika izvoznog carinskog ureda.

Kad bude pronađena deklaracija dobiva status „pošiljka na izlazu“ te izlazni ured temeljem analize rizika i možebitnih drugih informacija odlučuje hoće li robu pustiti bez kontrole ili će kontrolirati robu. Podatke o provedenoj kontroli i njenim rezultatima obvezno unosi u ECS sustav.

Ako ne kontrolira pošiljku, izlazni ured dopušta istup robe i šalje obavijest o tome (IE518) izvoznom carinskom uredu odmah a najkasnije sljedećeg radnog dana nakon dana istupa robe

Ako izlazni ured vrši kontrolu i ne utvrdi nepravilnosti u rezultate kontrole unijet će oznaku „nema nepravilnosti (A1)“ i dopustiti istup robe. Rezultati kontrole šalju se izvoznom uredu (IE518) odmah a najkasnije sljedećeg radnog dana nakon dana istupa robe.

Ako osoba koja podnosi robu navede ili carinski ured kontrolom utvrdi **manjak robe** u odnosu na deklariranu robu, izlazni carinski ured će dopustiti istup robe ali će oznakom „A4“ u rezultatima kontrole (IE518) obavijestiti izvozni carinski ured o tome. Izvozni carinski ured dužan je uskladiti podatke u izveznoj deklaraciji.

Ako osoba koja podnosi robu navede ili carinski ured kontrolom utvrdi **višak robe** u odnosu na deklariranu robu, izlazni ured će zabraniti istup viška robe, a u rezultate kontrole će unijeti oznaku „velike nepravilnosti (B1)“ i šifru „02-višak robe“ kao razlog zadržavanja robe. Robi se neće dopustiti izlazak dok se ne podnese izvozna deklaracija za utvrđeni višak robe, u skladu s odredbama članka 332. st. 3. PUCZU. Ta se izvozna deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz može podnijeti u izlaznom carinskom uredu.

Ako osoba koja podnosi robu navede ili carinski ured kontrolom utvrdi da je roba **po vrsti različita** od deklarirane, izlazni ured neće dopustiti izlazak robe (što će označiti šifrom „03-ostalo“) do podnošenja izvozne deklaracije za tu robu, o čemu će obavijestiti izvozni ured. U takvom slučaju se izvozna deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz može podnijeti u **izlaznom carinskom uredu**.

Ako izlazni carinski ured nije i carinski ured izvoza, izlazni carinski ured o izlasku robe obavješćuje carinski ured izvoza najkasnije prvog radnog dana nakon dana kada je roba napustila carinsko područje Unije (IE518).

Međutim, u slučajevima iz članka 329. st. 3. do 7. PUCZU, izlazni carinski ured o izlasku robe obavješćuje carinski ured izvoza u sljedećem roku:

- u slučajevima ako se roba utovaruje na plovilo ili zrakoplov (čl. 329. st. 3. i 4.), najkasnije prvog radnog dana nakon dana odlaska plovila ili zrakoplova iz luke odnosno zračne luke u kojoj je roba utovarena;
- u slučajevima ako se roba nakon postupka izvoza stavi u postupak vanjskog provoza (čl. 329. st. 5.), najkasnije prvog radnog dana nakon dana stavljanja robe u postupak vanjskog provoza;
- u slučajevima ako se roba nakon postupka izvoza stavi u postupak provoza koji nije vanjski provoz (čl. 329. st. 6.):
 - do datuma puštanja u uporabu AES sustava (01.03.2019.) – najkasnije prvi radni dan nakon dana stavljanja robe u postupak provoza ili dana kada je roba napustila carinsko područje Unije ili dana kada je zaključen postupak provoza;
 - nakon puštanja u uporabu AES sustava – najkasnije prvog radnog dana nakon dana zaključenja postupka provoza;
- u slučajevima kada roba napušta carinsko područje Unije željeznicom, poštom, morem ili zrakom na temelju jedinstvenog ugovora o prijevozu (članak 329. stavak 7.), najkasnije prvog radnog dana nakon dana preuzimanja robe na temelju jedinstvenog ugovora o prijevozu. U predmetnom slučaju prijevoznik na zahtjev nadležnih carinskih tijela na mjestu izlaska dostavlja podatke o toj robi. Ti podaci obuhvaćaju jedno od sljedećeg:
 - MRN izvozne deklaracije;
 - primjerak jedinstvenog ugovora o prijevozu za predmetnu robu;
 - jedinstveni referentni broj pošiljke ili referentni broj prijevozne isprave, a ako se roba podnosi u pakiranjima ili kontejnerima, broj pakiranja i, ako je roba u kontejnerima, identifikacijski broj kontejnera (čl. 333. st. 6. PUCZU).

3.2.1. Roba podnesena izlaznom carinskom uredu različitom od deklariranog

Roba koja je deklarirana za izvoz ili ponovni izvoz može se podnijeti nekom drugom izlaznom carinskom uredu, osim onog deklariranog u deklaraciji za izvoz ili ponovni izvoz (čl. 331. st. 3. PUCZU). Ako se stvarni izlazni carinski ured nalazi u drugoj državi članici, a ne u državi članici koja je izvorno deklarirana, taj carinski ured od carinskog ureda izvoza traži podatke iz izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz (porukom IE 502).

Ako izlazni carinski ured nije i carinski ured izvoza, a izlazak robe je zabranjen, izlazni carinski ured obavještuje carinski ured izvoza najkasnije prvog radnog dana nakon dana zabrane izlaska robe (čl. 333. st. 3. PUCZU).

Nakon što je roba puštena za izlaz, izlazni carinski ured tu robu nadzire sve do njezina iznošenja iz carinskog područja Unije.

3.2. Posebnosti izlaza robe preko morskih i zračnih luka

Izuzetno, ako se roba podnosi carinskom uredu nadležnom za zračnu ili morsku luku, gospodarstvenik koji prihvaća robu u službenim prostorima izlaznog ureda obavještava izlazni ured o prispjeću pošiljke pomoću elektronske poruke (IE507). Ova poruka sadrži i podatke o tome hoće li pošiljka istupiti neposredno iz carinskog područja ili će prije istupa biti stavljena u postupak skladištenja.

Nakon što primi obavijest o dolasku robe (IE507) izlazni carinski ured, temeljem analize rizika i možebitnih drugih informacija, odlučuje hoće li robu pustiti bez kontrole ili će kontrolirati robu. Ako se odluči kontrolirati robu, carinski ured o tome obavještava gospodarstvenika porukom „Najava izlazne kontrole“ (IE561). Podatke o provedenoj kontroli i njenim rezultatima obvezno unosi u informacijski sustav i obrazac ORK.

Ako se pošiljku ne kontrolira, izlazni ured dopušta istup robe slanjem poruke gospodarstveniku na izlazu Obavijest o puštanju robe gospodarstveniku (IE 525).

Nakon izvršene kontrole ili nakon poslane obavijesti o puštanju robe gospodarstveniku deklaracija mijenja status u „Pušteno u neposredni izlaz“. Postupak se završava akcijom carinika u aplikaciji „Evidentiraj izlaz, bez prethodnog skladištenja“ i sustav šalje obavijest o rezultatima kontrole (IE518) izvoznom uredu sljedećeg radnog dana nakon dana odlaska plovila ili zrakoplova iz luke odnosno zračne luke u kojoj je roba utovarena, sukladno članku 333. PUCZU.

U slučaju kad se radi o izvozu vodenim ili zračnim putem, pri čemu istupu robe prethodi „grupiranje“ svih pošiljki koje će biti izvezeno jednim plovilom/ zrakoplovom, u nekom od za to predviđenih prostora (u skladištu, prostoru u luci, ...) ulogu gospodarstvenika na izlazu preuzima i obavijest o dolasku pošiljke u te prostore carinskom uredu elektronskim putem dostavlja osoba zadužena za prihvaćanje pošiljki u skladištu ili luci.

Kada obavijest o dolasku robe (IE507) sadrži podatak da će roba prije stvarnog izlaska biti skladištena, pošiljka se kontrolira ili pušta gospodarstveniku bez kontrole, a deklaracija prelazi u status „u skladištenju“. Namjeru izlaza iz skladišta izvozne pošiljke (same ili grupirane s nekim drugim pošiljkama) radi utovara na plovilo/zrakoplov kojim će napustiti carinsko područje Unije, gospodarstvenik najavljuje slanjem elektronske poruke (IE547) izlaznom carinskom uredu. Ta poruka sadrži MRN brojeve svih pošiljki koji izlaze iz skladišta s namjerom izlaza iz carinskog teritorija Unije pri čemu za svaku pošiljku gospodarstvenik navodi izlazi li predmetna pošiljka u cijelosti ili izlazi samo dio robe obuhvaćen MRN-om tj. roba s nekih njenih stavaka.

Ova poruka (tzv. „manifest“) se sastoji od liste stavaka manifesta (tzv. „manifest items“), a svaka stavka manifesta se odnosi na jednu prijevoznu ispravu (tzv. teretnicu). Na svakoj prijeznoj ispravi se navodi popis robe koja izlazi, odnosno popis pošiljki (jedne ili više) koje izlaze i za svaku od njih napomena izlazi li pošiljka u potpunosti (sve stavke tog MRN-a) ili djelomično (samo neke stavke tog MRN-a). Kod zaprimanja „manifesta“ (IE547), kontrole koje se vrše provode se za sve stavke „manifesta“ i za svaku od njih za sve MRN-ove koje se na njima pojavljuju. Kako bi se omogućilo da gospodarstvenik izmijeni već podneseni manifest, uveden je timer „Prihvati manifest“ i akcija carinika „Prihvati manifest“ (te status manifesta „Manifest prihvaćen“). Gospodarstvenik može poslati izmjenu već podnesenog manifesta, ako manifest još nije prihvaćen. „Manifest“ postaje prihvaćen istekom timer-a ili prihvaćanjem „manifesta“ akcijom carinika. Sve izmjene koje stignu nakon što je „manifest“ već prihvaćen se automatski odbijaju.

Sustav provjerava „manifest“. Ako je „manifest“ neispravan, on se odbija i gospodarstvenik se o tome obavještava (IE548). Ako je manifest ispravan i prihvati se, gospodarstvenik se o tome obavještava porukom (IE548), a sve pošiljke navedene na „manifestu“ (jedna ili više) se puštaju u neposredni izlaz pri čemu se status mijenja u „Pušteno u neposredni izlaz“ ili „Djelomično pušteno u izlaz“, ovisno o tome izlaze li pošiljke u cijelosti ili djelomično.

Nakon što dobije potvrdu carinski ured bilježi izlaz svih pošiljki najavljenih ovom porukom (jedne ili više pošiljki), pri čemu se za svaku bilježi je li izašla djelomično ili u cijelosti.

Za postupanje izlaznog carinskog ureda pri kontroli robe i utvrđenim nepravilnostima odgovarajuće se primjenjuje dio naveden u 3.1.

3.3. Posebnosti pri izvozu pošiljke u više dijelova

Ako se roba iznosi iz carinskog područja Unije u najmanje dvije pošiljke, za svaku se pojedinačnu pošiljku podnosi zasebna izvozna deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz (čl. 336. PUCZU). Svaku izvoznju pošiljku prati pripadajući primjerak Prateće izvozne isprave (PII) koja između ostalih podataka sadrži i MRN broj.

Roba obuhvaćena jednom izvoznju deklaracijom (tj. navedena na jednoj PII) koja se prevozi prema izlaznom carinskom uredu, **u slučaju nepredviđenih okolnosti** može napustiti carinsko područje u više pošiljki, preko jednog ili preko više izlaznih carinskih ureda (čl. 333. PUCZU).

Ako se roba obuhvaćena jednom izvoznju deklaracijom ili deklaracijom za ponovni izvoz prevozi prema izlaznom carinskom uredu, a zatim zbog nepredviđenih okolnosti napusti carinsko područje Unije u više pošiljaka **preko jednog izlaznog carinskog ureda**, izlazni carinski ured obavješćuje carinski ured izvoza o izlasku svake pošiljke.

U tom slučaju, do datuma puštanja u uporabu AES, izlazni carinski ured mora obavijestiti carinski ured izvoza o izlasku robe tek nakon što sva roba napusti carinsko područje Unije, što znači da izlazni carinski ured šalje obavijest o rezultatima kontrole (IE518) tek nakon što cjelokupna količina robe navedena u PII napusti carinsko područje EU (čl. 333. st. 9 PUCZU).

Ako se roba obuhvaćena jednom izvoznju deklaracijom ili deklaracijom za ponovni izvoz prevozi prema izlaznom carinskom uredu, a zatim, zbog nepredviđenih okolnosti treba napustiti carinsko područje Unije **preko više izlaznih carinskih ureda**, svaki izlazni carinski ured u kojem se roba podnese nadzire izlazak robe koja se iznosi iz carinskog područja Unije (čl. 333. st. 4. PUCZU). Izlazni carinski ured o izlasku robe pod svojim nadzorom obavješćuje carinski ured izvoza.

Do datuma puštanja u uporabu automatiziranog sustava izvoza (AES) iz Priloga Provedbenoj odluci 2014/255/EU, izlazni carinski ured kojem je pošiljka prvi put podnesena preuzima rezultate izlaska od drugih izlaznih carinskih ureda te o izlasku robe obavješćuje carinski ured izvoza. To može učiniti tek nakon što sva roba napusti carinsko područje Unije (čl. 333. st. 8. PUCZU).

Izlazni ured na poleđini PII upisuje podatke o dijelovima predmetne pošiljke koji stvarno napuštaju carinsko područje EU i oznaku „Dijeljeni izvoz“ navodeći vrstu i količinu robe koja izlazi i brojeve iz evidencija istupa (odlazni manifesti npr.). Unesene podatke o izlazu dijela pošiljke nadležni carinski službenik ovjerava službenim štambiljem ureda te svojim potpisom i faksimilom.

3.4. Obavješćavanje deklaranta o istupu robe

Carinski ured izvoza deklarantu ili izvozniku potvrđuje izlazak robe u sljedećim slučajevima (čl. 334. PUCZU):

- a) ako je taj ured od izlaznog carinskog ureda dobio obavijest o izlasku robe;
- b) ako je taj ured istodobno i izlazni carinski ured te ako je roba izašla;
- c) ako taj ured smatra da su dokazi dostavljeni skladu s čl. 335. st. 4. PUCZU dovoljni.

Ako je carinski ured izvoza potvrdio izlazak robe u skladu s točkom (c), on o tome obavješćuje izlazni carinski ured. Temeljem zaprimljene poruke o rezultatima kontrole na izlazu (IE518) koja sadrži indikator rezultata kontrole „A“, izvozni ured će automatski obavijestiti deklaranta o istupu robe (IE599) iz carinskog područja EU.

4. PONIŠTENJE IZVOZNE CARINSKE DEKLARACIJE

Izvozni carinski ured će na zahtjev deklaranta poništiti carinsku deklaraciju koja je već bila prihvaćena, pod uvjetom da (čl. 174. CZU):

- će roba odmah biti stavljena u drugi carinski postupak;
- zbog posebnih okolnosti, stavljanje robe u carinski postupak za koji je deklarirana više nije opravdano.

Međutim, ako je carinski ured obavijestio deklaranta da ima namjeru pregledati robu, zahtjev za poništenjem carinske deklaracije ne prihvaća se prije nego što se obavi pregled.

Ako se izvozna deklaracija poništava na zahtjev deklaranta (IE 514) dok je u statusu „prihvaćeno, evidentirani rezultati AR“, deklaracija je poništena kada carinski ured prihvati poruku „zahtjev za poništenje izvozne deklaracije“ (IE514) u sustavu ECS, a u tom slučaju izvozni carinski ured ne donosi upravno rješenje o poništenju izvozne deklaracije.

U skladu s odredbama članka 148. DUCZU izvozna deklaracija može se, **nakon puštanja robe**, poništiti temeljem obrazloženog zahtjeva deklaranta u sljedećim slučajevima:

- (a) ako je roba puštena za izvoz, ponovni izvoz ili vanjsku proizvodnju i nije napustila carinsko područje Unije;
- (b) ako je roba Unije greškom deklarirana za carinski postupak primjenjiv na robu koja nije roba Unije i njezin je carinski status robe Unije naknadno dokazan s pomoću T2L-a, T2LF-a ili carinskog robnog manifesta (npr. roba deklarirana za ponovni izvoz, za koju je dokazan njezin carinski status kao status robe Unije);
- (c) ako je roba pogrešno deklarirana u više od jedne carinske deklaracije;
- (d) ako se odobrenje s retroaktivnim učinkom izdaje u skladu s čl. 211. st. 2. CZU;
- (e) ako je roba Unije stavljena u postupak carinskog skladištenja u skladu s čl. 237. st. 2. CZU i više ne može biti stavljena u taj postupak u skladu s čl. 237. st. 2. CZU.

Carinska deklaracija za robu koja podliježe izвозnoj carini, zahtjevu za povrat uvozne carine, subvencijama ili drugim iznosima povezanim s izvozom odnosno drugim posebnim izvoznim mjerama, može se poništiti u skladu s točkom (a) samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti (čl. 148. st. 5. DUCZU):

- (a) deklarant podnosi carinskom uredu izvoza ili, u slučaju vanjske proizvodnje, carinskom uredu stavljanja u postupak dokaz da roba nije napustila carinsko područje Unije;
- (b) ako je carinska deklaracija u papirnatom obliku, deklarant vraća sve primjerke carinske deklaracije zajedno sa svim ispravama koje su mu izdane pri prihvaćanju deklaracije carinskom uredu izvoza ili, u slučaju vanjske proizvodnje, carinskom uredu stavljanja u postupak;
- (c) deklarant dostavlja carinskom uredu izvoza dokaz da su vraćene sve subvencije i drugi iznosi ili financijske koristi predviđene za izvoz predmetne robe odnosno da su nadležna tijela poduzela potrebne mjere da se ne plate;
- (d) deklarant ispunjava sve druge obveze u pogledu robe;
- (e) poništavaju se sve izmjene izvozne dozvole koja je priložena carinskoj deklaraciji.

Sukladno odredbama članka 248. DUCZU izvozni carinski ured poništava izvoznju deklaraciju **po službenoj dužnosti** ako se narav robe puštene za izvoz, ponovni izvoz ili vanjsku proizvodnju ne podudara s robom koja se podnosi izlaznom carinskom uredu.

Također, ako nakon razdoblja od 150 dana od datuma puštanja robe u postupak izvoza, postupak vanjske proizvodnje ili ponovni izvoz carinski ured izvoza nije primio podatke o izlasku robe niti dokaz da je roba napustila carinsko područje Unije, taj ured može poništiti predmetnu deklaraciju.

Izvozna deklaracija se može poništiti sve do trenutka dok izlazni carinski ured ne pošalje rezultate kontrole sa izlaza (IE 518). O poništenju deklaracije izvozni carinski ured donosi upravno rješenje.

Ako je potrebno poništiti izvoznu deklaraciju za koju je postupak izvoza završen i potvrđen istup robe (npr. u slučajevima u kojima je postupak izvoza završen, a nakon postupka izvoza se roba stavlja u postupak provoza, pri čemu postupak provoza nije završen i roba nije napustila carinsko područje Unije) nije moguće „tehnički“ poništiti izvoznu deklaraciju u sustavu ECS, već izvozni carinski ured donosi upravno rješenje o poništenju takve deklaracije, a primjerak navedenog rješenja dostavlja Poreznoj upravi.

Ako robu puštenu za izvoz ili ponovni izvoz više **ne namjerava iznijeti iz carinskog područja Unije**, deklarant odmah o tome obavješćuje carinski ured izvoza (čl. 340. PUCZU) koji će poništiti predmetnu izvoznu deklaraciju (čl. 248. DUCZU). Deklarant može ovu obavijest dostaviti u bilo kojem obliku (čl. 54 PDUCZU).

Ako je izvozna roba već podnesena izlaznom carinskom uredu, osoba koja uklanja robu iz izlaznog carinskog ureda radi prijevoza do mjesta unutar carinskog područja Unije obavješćuje izlazni carinski ured o tome da se roba neće iznijeti iz carinskog područja Unije i navodi MRN izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz.

U slučaju poništenja izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz (u skladu s čl. 248. DUCZU), carinski ured izvoza o tom poništenju obavješćuje deklaranta i deklarirani izlazni carinski ured.

Ako se poništi deklaracija za robu puštenu u izvoz nadležno carinsko tijelo o tome obavještava Poreznu upravu.

5. POSEBNOSTI KOD UPORABA POSTUPKA PROVOZA NAKON POSTUPKA IZVOZA

Ako se roba nakon što je izvozno ocarinjena stavi u postupak provoza, carinski ured kod kojeg je roba stavljena u postupak provoza (otpremni carinski ured) kojim će roba biti iznesena iz carinskog područja Unije (npr. u zemlju zajedničkog provoza) ili predana izlaznom carinskom uredu, preuzima ulogu izlaznog carinskog ureda.

Nakon stavljanja robe u postupak provoza otpremni carinski ured će završiti izvozni postupak pri čemu može provjeriti robu. Kako bi izvozni postupak bio ispravno završen otpremni ured je dužan u ECS sustav unijeti podatke o uredu na kojem je izvozni postupak zaključen te broj dokumenta proвозne deklaracije kojom je izvoz završen.

Ako se izvozna roba otprema u treću zemlju ili zemlju zajedničkog provoza uporabom *pojednostavnjenog* postupka provoza, *ovlašteni pošiljatelj* je dužan u proвозnu deklaraciju unijeti MRN broj izvozne deklaracije kao prethodni dokument i unijeti oznaku DG2. Nakon što je proвозnom dokumentu dodijeljen MRN i prije puštanja robe, korisnik pojednostavnjenja je dužan zatražiti od nadležnog carinskog ureda potvrdu završetka postupka izvoza.

6. IZVOZ TROŠARINSKIH ROBA

Ako se trošarinski proizvodi otpremaju u izvoz u sustavu odgode plaćanja trošarine (iz trošarinskog skladišta ovlaštenog držatelja trošarinskog skladišta), u polju 40 izvozne carinske deklaracije obavezno se navodi kao prethodni dokument: kategorija dokumenta – šifra „Z“, tip dokumenta - šifra „AAD“ koja označava elektronički trošarinski dokument (e-TD) podnesen u okviru EMCS sustava, kojim se trošarinski proizvodi u sustavu odgode plaćanja trošarine otpremaju u izvoz te u nizu jedinstvenu referentnu oznaku (JRO) e-TD-a (21 alfanumerički znak) i broj e-TD stavke (npr. 001 za prvu stavku u e-TD-u), npr. Z AAD 14HR03071070149000198001. Više trošarinskih kretanja u sustavu odgode plaćanja trošarine, odnosno više e-TD-a, može biti obuhvaćeno jednom izvoznom carinskom deklaracijom (za trošarinske proizvode obuhvaćene jednim e-TD-om ne smije biti podneseno više izvoznih carinskih deklaracija).

Sukladno članku 329., stavku 8. PUCZU, u slučajevima trošarinske robe u sustavu odgode plaćanja trošarine ili robe koja podliježe izvoznim formalnostima s ciljem odobravanja izvoznih subvencija u okviru zajedničke poljoprivredne politike, kod određivanja izlaznog carinskog ureda, ne primjenjuju se stavci 4., 5., i 6. članka 329. PUCZU.

7. IZDAVANJE POTVRDE O ISTUPU ROBE

Carinski ured izvoza može na osnovi zahtjeva deklaranta izdati potvrdu o istupu robe. Potvrda se izdaje na obrascu ispisanom temeljem elektronske deklaracije (bilo u obliku primjerka 3 JCD bilo u obliku PII) kojeg je pripremila osoba koja zahtjeva potvrdu.

Potvrda se može izdati samo ako je prethodno zaključen postupak izvoza u ECS sustavu tj. kada je deklaracija u statusu „izašlo“. Na papirnu ispravu se unese oznaka „Roba istupila dana dd/mm/gggg“ a potvrdu se ovjerava službenim štambiljem, potpisom i faksimilom carinskog službenika.

Ako deklarant zahtjeva potvrdu istupa za deklaracije koje nisu poslane putem ECS, carinski ured izvoza prvo provjerava utemeljenost zahtjeva i podnesene dokaze o istupu robe iz carinskog područja EU.

8. KRETANJE IZVOZNIH POŠILJKI PREKO PODRUČJA NEUMA

Kada izvozno ocarinjena pošiljka pri kretanju do izlaznog carinskog ureda mora proći preko područja Neuma, postupak izvoza mora se završiti na mjestu gdje roba prvi put napušta carinsko područje EU. Iznošenjem iz carinskog područja EU predmetna roba gubi carinski status robe Unije te će na mjestu ponovnog ulaska biti smatrana robom koja nije roba Unije te će kao takva na mjestu ponovnog ulaska biti obvezno stavljena u postupak vanjskog provoza (T1).

Kako bi se izbjegla potreba otvaranja provoznog postupka na graničnim prijelazima na koridoru Neum i tako izbjegli zastoji i čekanja na njima, preporuča se izvozno ocarinjene pošiljke koje se upućuju na tu rutu staviti u postupak provoza (T2) i zaključiti izvozni postupak (na prethodno opisani način) na carinskom uredu koji ima ulogu otpremnog ureda u postupku provoza. Takva pošiljka će se u postupku provoza kretati preko carinskih ureda Klek i Zaton Doli do odredišnog ureda (npr. Karasovići) pri čemu će propisani carinski i sigurnosni podatci (ISD i USD) biti podneseni u okviru

NCTS aplikacije na otpremnom uredu i pomoću iste dostavljeni proвозnim uredima (Klek i Zaton Doli) i odredišnom uredu.

9. REZERVNI POSTUPAK IZVOZA

U slučaju nedostupnosti informacijskog sustava Carinske uprave ili informacijskog sustava deklaranta ili komunikacije između njih, nadležni carinski ured može dopustiti uporabu rezervnog postupka izvoza pri čemu se kao izvozne deklaracije koriste papirne isprave i obvezno podnosi propisani set carinskih podataka (iz Dodataka C1 PDUCZU) i set sigurnosnih podataka (iz Priloga 9. Dodataka A PDUCZU).

Rezervni postupak izvoza se može provesti uporabom papirnih isprava i to:

- uporabom papirnog obrasca Izvozne sigurnosne JCD iz Dodataka I1 PDUCZU i (prema potrebi) Dodataka I2 PDUCZU, ili
- uporabom papirnog obrasca JCD iz Dodataka B1 PDUCZU dopunjenog papirnim obrascem Sigurnosne isprave iz Dodatka J1 PDUCZU i Dodatka J2 PDUCZU.

Ovaj postupak se može koristiti u redovitom izvoznom postupku i pojednostavnjenom izvoznom postupku – kućnom carinjenju.

PII će se koristiti za rezervni postupak u skladu s člankom 6 (3) (b) CZU pri čemu će se PII podnijeti carinskom uredu izlaza. Kada carinski ured izlaza označi ispravu i potvrdi da je roba napustila carinsko područje Unije, PII može poslužiti kao alternativni dokaz o izlasku robe temeljem postupka potrage (čl. 335. st. 4. točka (f) PUCZU i postupak izvoza može biti zaključen.

9.1. Postupak izvoznog carinskog ureda

Nedostupnost sustava može se javiti kroz više različitih scenarija koje nastavno opisujemo:

- Ako je prekinuta komunikacija između ECS sustava i gospodarstvenika deklarant će podnijeti propisane papirne deklaracije potpisane i ovjerene štambiljem. Carinski ured će unijeti podatke iz podnesenih isprava u ECS sustav i nastaviti standardni izvozni postupak uporabom sustava ECS.
- Ako ne funkcionira ECS sustav, deklarant će podnijeti deklaraciju u pisanom obliku (na jedan od opisanih načina) potpisanu i ovjerenu. Izvozni ured će unijeti podatke u ručnu evidenciju (papirne kontrolnike) te u polje „A„ izvozne deklaracije unijeti redni broj iz ručnih evidencija, i deklaraciju ovjeriti i potpisati u polju „D“. Redni brojevi u ručnim evidencijama dodjeljuju se kronološkim redoslijedom i upisuju jedinstvenoj formi broja kako slijedi: FRN/EXPHR30171/0001 pri čemu je: FRN= „fallback reference number“, EXP = oznaka uloge - izvozni ured, HR30171 = šifra izvoznog carinskog ureda, 0001= redni brojevi u evidencijama dodijeljen kronološkim redom od 1 pa naviše.
- Izvozni ured zadržava primjerak 1. deklaracije a ovjereni primjerak 3. deklaracije prati robu do izlaznog ureda. Nakon ponovne uspostave sustava ECS, izvozni carinski ured će unijeti podatke iz ručnog kontrolnika u ECS sustav. Izvozni carinski ured zaključit će izvozni postupak u ECS temeljem potvrđenog primjerka 3. JCD-a.

9.2. Postupak izlaznog carinskog ureda

Kada je postupak izvoza započet u standardnom postupku a ECS sustav izlaznog ureda ne funkcionira, izlazni ured će nakon podnošenja PII evidentirati istup pošiljke u ručni kontrolnik a na PII upisati broj iz evidencije i zadržati ju. Nakon što sustav ECS bude ponovno u funkciji, izlazni ured će odmah ili najkasnije prvi radni dan nakon puštanja robe temeljem papirnih podataka potvrditi istup robe slanjem poruke (IE518).

Ako prijevoznik podnese pošiljku i PII izdanu u drugoj zemlji članici a sustav ni nakon traženja (IE502) ne pronađe najavu izvozne pošiljke, izlazni ured je dužan unijeti podatke o istupu robe u ručnu evidenciju (najkasnije 10 minuta nakon utvrđivanja činjenice da ne može pronaći najavu) te na PII upisati evidencijski broj, štambilj, potpis i faksimil i zadržati primjerak PII. Odmah nakon ponovne uspostave, a najkasnije prvi radni dan nakon evidentiranja, carinski ured će na temelju zadržane PII unijeti podatke o završetku postupka u ECS sustav.

Ako je roba podnesena izlaznom uredu praćena primjerkom 3 JCD-a, izlazni ured će evidentirati istup pošiljke, nakon provedene kontrole na primjerak 3. JCD-a unijeti podatke o rezultatima kontrole, unijeti evidencijski broj istupa na primjerak JCD-a, ovjeriti i potpisati obrazac te isti vratiti izvoznom uredu preko Odjela za potrage i zaključenje postupaka SU CURH.

Redni brojevi u ručnim evidencijama izlaza dodjeljuju se kronološkim redom i označavaju se u jedinstvenoj formi broja kako slijedi: FRN/EXTHR30171/0001 pri čemu je FRN=fallback reference number, EXT = oznaka uloge izvozni ured, HR30171 = šifra izlaznog carinskog ureda, 0001= redni brojevi u evidencijama korišteni kronološkim redom od 1 naviše.

10. NAKNADNO PODNOŠENJE IZVOZNE CARINSKE DEKLARACIJE

Ako je bilo potrebno podnijeti izvoznu deklaraciju ili deklaraciju za ponovni izvoz, a roba je iznesena iz carinskog područja Unije bez takve deklaracije, izvoznik je dužan naknadno podnijeti izvoznu deklaraciju ili deklaraciju za ponovni izvoz (čl. 337. PUCZU). Takva deklaracija podnosi se u carinskom uredu nadležnom za mjesto **u kojem izvoznik ima poslovni nastan**. Taj carinski ured izvozniku potvrđuje izlazak robe pod uvjetom da bi puštanje bilo odobreno da je prije izlaska robe iz carinskog područja Unije deklaracija podnesena i da taj ured raspolaže dokazima da je roba napustila carinsko područje Unije (npr. izlazna skraćena deklaracija i sl.).

Ako je roba Unije koja se trebala ponovno uvesti napustila carinsko područje Unije (npr. deklaracija za privremeni izvoz ili izvoz na vanjsku proizvodnju), ali se više ne namjerava uvesti, pri čemu bi se podnijela deklaracija za konačni izvoz da nije bilo namjere ponovnog uvoza, izvoznik u carinskom uredu izvoza može podnijeti naknadnu izvoznu deklaraciju kojom se zamjenjuje izvorna deklaracija. Taj carinski ured izvozniku potvrđuje izlazak robe.

Međutim, ako je roba Unije napustila carinsko područje Unije na temelju karneta ATA ili karneta CPD, carinski ured izvoza izvozniku potvrđuje izlazak robe pod uvjetom da se poništi kupon za ponovni uvoz i talon karneta ATA i CPD.

Ako je bila potrebna izvozna deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz, a roba je iznesena iz carinskog područja Unije bez takve deklaracije, za naknadno podnošenje te izvozne deklaracije ili deklaracije za ponovni izvoz mogu se upotrebljavati sredstva koja nisu tehnike elektroničke obrade podataka (papirna deklaracija), sukladno članku 249. DUCZU.

11. USMENO DEKLARIRANJE I DEKLARIRANJE ROBE RADNJOM

Usmene carinske deklaracije za izvoz i ponovni izvoz podnose se carinskom uredu nadležnom za mjesto izlaska robe.

Carinske deklaracije za izvoz (čl. 137. DUCZU) mogu se **usmeno** podnijeti za sljedeću robu:

- robu nekomercijalne naravi;
- robu komercijalne naravi ako ne premašuje vrijednost od 1 000 EUR ili 1 000 kg neto mase;
- prijevozna sredstva registrirana na carinskom području Unije i namijenjena ponovnom uvozu te rezervni dijelovi, pribor i oprema za ta prijevozna sredstva;
- domaće životinje izvezene tijekom prijenosa poljoprivrednih aktivnosti iz Unije u treću zemlju koje se oslobađaju od carine na temelju članka 115. Uredbe (EZ) br. 1186/2009;
- proizvode koje su poljoprivredni proizvođači dobili uzgojem na posjedima koji su smješteni u Uniji, a koji se oslobađaju od carine u skladu s člancima 116., 117. i 118. Uredbe (EZ) br. 1186/2009;
- sjeme koje poljoprivredni proizvođači izvoze za uporabu na posjedima koji su smješteni u trećim zemljama, a koji se oslobađaju od carine u skladu s člancima 119. i 120. Uredbe (EZ) br. 1186/2009;
- krmu i hranu za životinje uz životinje tijekom njihova izvoza, a koja se oslobađa od carine na temelju članka 121. Uredbe (EZ) br. 1186/2009.

Izuzetno, prilikom usmenog deklariranja robe komercijalne naravi čija vrijednost ne premašuje 1000 € ili 1000 kg neto mase, izvoznik je dužan podnijeti račun (u 2 primjerka) kojega izlazni ured evidentira u kontrolnik (K-400), ovjeri i potpiše te jedan primjerak zadrži a jedan preda osobi koja je podnijela robu i deklaraciju.

Za sljedeće robe se mogu podnijeti **usmene** carinske deklaracije za izvoz kada je roba namijenjena ponovnom uvozu i usmene deklaracije za ponovni izvoz pri zaključenju postupka privremenog uvoza:

- palete, kontejnere i prijevozna sredstva te rezervne dijelove, pribor i opremu za te palete, kontejnere i prijevozna sredstva kako je navedeno u člancima 208. do 213. DUCZU;
- osobne stvari i predmete za sportske aktivnosti iz članka 219. DUCZU;
- materijale za razonodu pomoraca ako se upotrebljavaju na plovilima u međunarodnom pomorskom prometu kako je navedeno u članku 220. točki (a) DUCZU;
- medicinsku, kiruršku i laboratorijsku opremu iz članka 222. DUCZU;
- životinje iz članka 223. DUCZU pod uvjetom da su namijenjene sezonskom premještanju ili ispaši odnosno obavljanju rada ili prijevoza;
- opremu iz članka 224. točke (a) DUCZU;
- instrumente i aparate koji su liječniku potrebni za pružanje pomoći pacijentu koji čeka na presađivanje organa i koji ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 226. stavku 1. DUCZU;
- materijal za pomoć u nesrećama koji se upotrebljava za mjere sprečavanja posljedica nesreća ili sličnih situacija koje pogađaju carinsko područje Unije;
- prijenosne glazbene instrumente koje putnici privremeno uvoze i namijenjeni su profesionalnoj uporabi;
- ambalažu koja se uvozi puna i koja je predviđena za ponovni izvoz, prazna ili puna, na kojoj stoje trajne i neizbrisive oznake osobe s poslovnim nastanom izvan carinskog područja Unije;
- opremu za radio-televizijsku produkciju i emitiranje te vozila posebno prilagođena upotrebi u svrhu radijsko-televizijske produkcije i emitiranje te njihova oprema, koju uvoze javne ili

- privatne organizacije s poslovnim nastanom izvan carinskog područja Unije, a koje su odobrila carinska tijela koja su izdala odobrenje za privremeni uvoz takve opreme i vozila;
- ostalu robu, ako carinski ured to odobri.

Ako nije drukčije deklarirana, sljedeća se roba smatra deklariranom za izvoz **nekom od radnji** iz članka 141. DUCZU:

- roba iz članka 137. DUCZU (roba navedena u prvom stavku ove točke Upute),
- prijenosni glazbeni instrumenti putnika.

Usmeno se NE može deklarirati sljedeća roba:

- roba koja je predmet izvoznih subvencija ili financijskih pogodnosti,
- roba za koju je podnesen zahtjev za povrat carine ili drugih davanja,
- roba koja podliježe zabrani ili ograničenju,
- roba koja podliježe drugim posebnim formalnostima predviđenima zakonodavstvom Unije koje su carinska tijela dužna primjenjivati.

12. PONOVI IZVOZ

Kada se roba koja nije roba Unije iznosi iz carinskog područja Unije, nadležnom carinskom uredu se podnosi deklaracija za ponovni izvoz, sukladno članku 270. CZU. Na deklaraciju za ponovni izvoz se odgovarajuće primjenjuju odredbe o izvoznim deklaracijama (čl. 158. do 195. CZU), međutim, ponovni izvoz se ne smatra carinskim postupkom.

Deklaracija za ponovni izvoz se ne podnosi za sljedeću robu:

- robu koja je stavljena u postupak vanjskog provoza i koja samo prolazi kroz carinsko područje Unije,
- robu koja se pretovaruje u ili se izravno ponovo izvozi iz slobodne zone,
- robu u privremenom smještaju koja se izravno ponovo izvozi iz prostora za privremeni smještaj.

12.1. Obavijest o ponovnom izvozu

Ako se roba koja nije roba Unije koja se pretovaruje ili se izravno ponovno izvozi iz slobodne zone te roba koja se izravno ponovno izvozi iz prostora za privremeni smještaj, iznosi iz carinskog područja Unije za koju ne postoji obveza podnošenja izlazne skraćene deklaracije za tu robu (čl. 245. DUCZU), podnosi se obavijest o ponovnom izvozu (čl. 274 CZU).

Obavijest o ponovnom izvozu carinskom uredu izlaska robe podnosi osoba koja je odgovorna za podnošenje robe na izlasku. Obavijest o ponovnom izvozu podnosi prijevoznik. Međutim, takvu obavijest može podnijeti i osoba odgovorna za vođenje privremenog smještaja ili korisnik slobodne zone.

Sukladno članku 54. PDUCZU, u prijelaznom periodu (do datuma puštanja u uporabu automatiziranog sustava izvoza (AES) predviđenog Prilogom provedbene odluke 2014/255/EU iz Provedbene odluke Komisije) obavijest o ponovnom izvozu može se podnijeti u drugim oblicima (papirnato). Obavijest o ponovnom izvozu, u pravilu, treba sadržavati podatke potrebne za zaključenje postupka slobodne zone ili završetak privremenog smještaja, kao što su:

- podaci o osobi koja podnosi obavijest o ponovnom izvozu,
- pozivanje na deklaraciju o privremenom smještaju,
- mjesto utovara,
- podaci o prijevoznom sredstvu,
- mjesto odredišta ili istovara kako je naznačeno u prijevoznom ugovoru.

Obavijest o ponovnom izvozu podnese se korištenjem trgovinskih, lučkih ili prijevoznčkih informacijskih sustava ako oni sadrže potrebne podatke za takvu obavijest te su ti podaci dostupni u određenom roku, prije nego što se roba iznese iz carinskog područja Unije.

Carinska tijela mogu, umjesto podnošenja obavijesti o ponovnom izvozu, prihvatiti podnošenje obavijesti i pristup podacima obavijesti o ponovnom izvozu u računalnom sustavu gospodarskog subjekta.

Deklarantu se, na zahtjev, može dopustiti izmjena jednog ili više podataka iz obavijesti o ponovnom izvozu nakon što je ona bila podnesena. Izmjene nisu moguće nakon jednog od sljedećeg:

- nakon što su carinska tijela obavijestila osobu koja je podnijela obavijest o ponovnom izvozu da namjeravaju pregledati robu,
- nakon što su carinska tijela utvrdila da je jedan ili više podataka obavijesti o ponovnom izvozu netočan ili nepotpun,
- nakon što su carinska tijela već odobrila puštanje robe za izlazak.

Ako roba za koju je podnesena obavijest o ponovnom izvozu nije iznesena iz carinskog područja Unije, carinska tijela poništavaju obavijest na zahtjev deklaranta ili u roku od 150 dana od podnošenja obavijesti.

13. PRIMJENA UPUTE

Ova Uputa se počinje primjenjivati od 01. svibnja 2016. godine, a danom početka primjene ove Upute prestaje se primjenjivati Naputak Središnjeg ureda - Carinske uprave broj 7/13, KLASA:011-02/13-01/30, URBROJ:513-02-1210/1-13-1 od 04. lipnja 2013.

P.O. MINISTRA FINANCIJA
ZAMJENICA RAVNATELJA
CARINSKE UPRAVE

Vesna Kadić Komadina

O tome obavijest:

- Uredu ravnatelja Carinske uprave,
- zamjenicima ravnateljima,
- pomoćnicima ravnatelja,
- Područnim carinskim uredima, svima,
- Samostalnom sektoru za drugostupanjski upravni postupak
- pismohrani.

Način otpreme:

- elektroničkom poštom.